

Hejnosz Wojciech

Data urodzenia: 1895

Historyk państwa i prawa polskiego, archiwista, profesor UMK, członek zwyczajny TNT w l. 1946-1976

Urodził się w Budach Łańcuckich w rodzinie chłopskiej, jako syn Pawła i Katarzyny z domu Lasek. Szkołę podstawową ukończył w Przeworsku. W l. 1906-1914 uczęszczał do gimnazjum klasycznego w Jarosławiu, gdzie złożył egzamin maturalny. W l. 1915-1920 przebywał w więzieniu w Turkiestanie. Po powrocie do kraju brał jako ochotnik udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Pod koniec 1920 r. rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, które ukończył 1924 r. pod opieką prof. Oswalda Balzera, uzyskując tytuł doktora praw. W l. 1924-1929 pracował w Sądzie Okręgowym i Apelacyjnym we Lwowie, a także pełnił funkcję sędziego grodzkiego w Drohobyczu. Po powrocie do Lwowa podjął pracę jako archiwista w Archiwum Ziemi Lwowskiej. W 1936 r. uzyskał tytuł docenta historii prawa na podstawie pracy „Zagadnienie niewoli na Rusi Czerwonej pod koniec średniowiecza w świetle stosunków prawnych Polski i krajów sąsiedzkich”. W l. 1937-1939 prowadził wykłady z historii prawa polskiego na Wydziale Prawa UJK. Podczas II wojny światowej pozostał we Lwowie, łącząc pracę archiwalną z tajnym nauczaniem uniwersyteckim. W marcu 1944 r. wyjechał ze Lwowa i objął kierownictwo Oddziału Archiwalnego w Tyńcu pod Krakowem, które sprawował do stycznia 1945 r. W pierwszych miesiącach 1945 r. prowadził na UJ wykłady z historii ustroju i prawa polskiego oraz prawodawstw słowiańskich. Pod koniec 1945 r. przybył do Torunia, gdzie jako profesor zwyczajny objął Katedrę Historii Ustroju Polski i Dawnego Prawa (od 1948 Zakład Historii Państwa i Prawa Polskiego) na Wydziale Prawno-Ekonomicznym UMK. Po zawieszeniu działalności Wydziału Prawa jego jednostka została przeniesiona na Wydział Humanistyczny UMK. Prowadził zajęcia dla studentów historii i specjalizacji archiwistycznej. W 1957 r. powierzono mu zadanie organizacji Wydziału Prawa na UMK, którego działalność w pełni rozpoczęła się w 1960 r. Mimo przejścia na emeryturę w 1965 r. kontynuował pracę dydaktyczną i badania naukowe. W swoich studiach zajmował się historią prawa polskiego oraz prawodawstw słowiańskich. Jego dorobek naukowy obejmuje kilka monografii i wydawnictw źródłowych, 70 rozpraw i artykułów oraz ponad 100 recenzji i notatek. Cieszył się dużym szacunkiem w środowisku uniwersyteckim. Był członkiem licznych towarzystw naukowych, m.in. Komisji Naukowej Towarzystwa Badania Historii Obrony Lwowa i Województw Południowo-Wschodnich, Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, Komisji Historycznej PAU, Towarzystwa Naukowego we Lwowie, Polskiego Towarzystwa Historycznego, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego oraz TNT. Zmarł w Toruniu. Pochowany na cmentarzu św. Jerzego przy ul. Gałczyńskiego w Toruniu.

Literatura:

1. Hejnosz W., *Garść wspomnień sprzed 10 lat*, w: *Uniwersytet Mikołaja Kopernika [w:] Wspomnienia pracowników*, red. A. Tomczak, Toruń 1995, s. 85-88.
2. Jasiński K., *Wojciech Hejnosz (1895-1976): nekrolog*, *Zapiski Historyczne*, 1977, t. 42, z. 3, s. 187-189.

3. Kallas M., *Wojciech Hejnosz (1895-1976), historyk prawa, profesor UMK* [w:] *Toruńscy twórcy nauki i kultury (1945-1985)*, pod. red. M. Biskupa, A. Gizińskiego, Warszawa 1989, s. 83-87.

Anna Supruniuk